

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי' גא' ח' שבט תשפ"ד

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס' 725

פנינים יקרים

בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו (י, א) מפרשי התורה מתלבטים בשאלה מה חטאו ומה פשעו? של פרעה אחרי שחופש הבחירה ניטל ממנו ומן השמים הכבידו את לבו, שמעתי ממוהר"י ז"ל מ"מ דאליק שההכבדה היתה מוכרחת כי אחרי שעברו עליו המכות ואחרי שאמר ה' הצדיק לא היה מקום להכבדת הלב אלא כדי שיחזור אליו חופש הבחירה וכדי לאזן את רוח הכפירה הטבעית עם הפחד ממשה ומהמכות. (נועם מגדים)

בא אל פרעה (י, א) פרעה היה מושרש בחטא עד שלא היה למשה רבינו האפשרות להכנס לתוך ד' אמותיו של זה הטמא, אך בזה שבחמש המכות האחרונות ה' הכביד את לב וקשיות ערפו, נמצא בפועל עי"ז שה' הכביד את לבו הרי יש בה החדרה כל שהיא של מציאות ה', זאת אומרת שבכל זאת עדיין יש מציאות ה' עם משה כי הכבדת לבו וקשיות ערפו ממנו יתברך, זה איפשר למשה להכנס לתוך מחיצתו וזהו בא אל פרעה וכו'. (חתם סופר)

בא אל פרעה כי אני הכבדתי וכו' (י, א) שני דבורים אלו נראים כסותרים כי באם הכביד ה' את לבו למה איפה יבא אליו, ובפרט אין דרך העולם לומר לשליח לך בשליחותי ותדע מראש שלא תפעול כלום, אלא שתכלית ביאתו של משה אל פרעה במכה זו היתה למען תשתרש עי"ז האמונה בשביל ישראל וכן מובא בתוה"ק ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים - וידעתם כי אני ה'. (שער בת רבים)

כי אני הכבדתי (י, א) הקב"ה אמר למשה אל תקנא בעקשנותו מסטרא דשמאלא ותחלש דעתך על אשר אין לך חזק זה מסטרא דקדושה כי אין זה מכוחו של פרעה עלא שה' הכבידו לתכלית הנרצה והנצרך. (חדושי הרי"ם)

כי אני הכבדתי את לבו (י, א) השי"ת מתפאר בכך שהוא נותן כח לרשע לעשות נגד רצונו, כי הרי זה פלא הפלאים של הבריאה וסודותיה שניתנת לאדם האפשרות לנצל את הכוחות שהוא מקבל מאת ההשגחה לעשות נגד ההשגחה, סבלנות כזו שהשי"ת מקרין תיתכן רק אצל הבוי"ת בלבד. (שפת אמת)

ולמען תספר וכו' (י, ב) בני ישראל ראו שהיצר והסט"א גובר ח"ו בחזקת היד עם כל זה יחזקו עצמם בידעם כי כל כח הסט"א ג"כ רק בהשגחת הבורא כאמרו כי אני הכבדתי ומעם נתינת הכח להיות גובר נגד הסט"א. (שפת אמת)

למען שתי אתתי אלה בקרבו (י, א) על ידי יציאת מצרים זכו בני ישראל לשני אותות אות של שבת ואות של תפלין, זהו שאמרה תורה למען שיתי אותותי של שבת ושל תפלין זכר ליציאת מצרים. (מאור ושמש)

ולמען תספר באזני בנך ובן בנך... וידעתם כי אני ה' (י, ב) אם תהיו עוסקים בנטיעת גדלות השי"ת בלבנות בניכם ובני בניכם תעלו את עצמכם מעלה מעלה במדרגות היהדות ותוסיפו דעת ה' - וידעתם כי אני ה'. (תולדות אדם)

ולמען תספר באזני בנך... וידעתם כי אני ה' (י, ב) לכאורה מקודם וידעתם ואח"כ תספר, אלא מתוך שמלמדים לבנים ענייני יהדות ומחנכים אותם לתורה ולמצוות מתקרבים בעצמם ובאים לידיעה והבנה עמוקה. (אמרות טהורות)

ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי... וידעתם כי אני ה' (י, ב) אם אדם רוצה שיתקבלו דבריו צריך הוא עצמו להאמין באותו דבר באמונה שלימה ולקשוט עצמו תחילה ואז יהיו דבריו נשמעים, וזהו בכדי שתוכל לספר באזני בניו ובניו את אשר התעללתי במצרים כדי לקבוע את האמונה אצל הבנים, וידעתם אתם כי אני ה' תאמינו אתם בעצמכם בלב תמים לקבוע את האמונה ודעת ה'. (אהל יהושע מבעלזא)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שלומים מרובים מציון וירושלים

לכבוד לונדון

אחרי מבוא דרך הברכה והשלום בידידות רבה וכבוד.

הנה כבר עבר זמן כביר מאז קיבלתי יקרת אגרתו אשר שלח אלי לפני תחילת השנה אבל חולשת הבריאאות וטרדת האנשים לא נתנו לי הזמן והאפשרות לענות לו בזמנו, ועם כבי הסליחה.

ויחד עם החברים הזכרתי ואת כל ב"ב כפי אשר כתב במכתבו על המקומות הקדושים, והשי"ת יאזין לתפילותנו וישפיע עליו ועל כל הנלויים אליו שפע ברכה והצלחה רוב נחת והרחבת הדעת, אכ"י"ר.

ועיקר תפקידנו בשעה זו, להגיע לאחדות השלמות ע"י שכל אחד מ ישראל יתעורר מלמטה על גלות וצער השכינה שהיא נמצאת בגלות אצל כל אחד ואחד ואין דואג ודואב לה. כי עדיין אין אנו באחדות, משום שאין אנו מבקשים את ההכנעה לראות את חסרונותנו ומד ערכנו אשר כל זמן שלא נתייגע ביגיעות

עצומות לברר זאת אצלנו, נגשש באפילה נוראה ולא נשכיל לקבל מושג של האמונה הפשוטה שזהו דבקותו יתברך שמו. ואנו חיים בהרגליות הטבע ואין אנו מכירים שאין לנו שום אחיזה אלא מחיות הבורא, כמו שהבהמה יודעת את בעליה ונכנעת לו. כי אנו נתונים בהבחירה ואין אנו מבקשים להפקיר את עצמנו כדי להחיותנו ולטוב לנו ולחדש ימינו כקדם שכבר תהיה השכינה שורה בישראל ונגאל גאולת עולם.

ואשרי מי שיקח זאת אל לבו כל היום, ויהיה הוא הזוכה והמזכה לכך. וכל אחד יכול לזכות לכך ע"י עבודתו שיכוין את לבו ולא יבקש שום דבר מלבד זאת לעשות נחת רוח לבוראנו, ולא יתבייש לעמוד לפני הבורא בלי שום לבוש ועם מלוא חסרונותיו ומכשוליו, ורק בחינת הרחמים ירחמהו ויחוננהו.

השי"ת ימלא כל משאלותכם, וגם ימלא משאלת גיסו וזוגי וישפיע להם זש"ק יחד עם כל אלה הזקוקים לישועה אכ"י"ר. ברגשי כבוד רב.

והעיקר הגדול הוא האמונה הפשוטה שהשי"ת מאזין תמיד לתפילות עם ישראל באשר הוא שם ואין שום תפילה הולכת בחינם, כי הקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל ועושה להם כל חפציהם.

לכן אין להתייאש כל ואל יפול לבבכם, אחזו נא באומנות אבותינו, ובאמונתם הקב"ה ענה להם, כך יענה גם לכם ותזכו לראות נפלאות ה'.

וכל הכאבים והיסורים שאדם מישראל עובר, הכל מתיקון השכינה שהיא אתנו בגלות ואין

ב"ה, ירושלים ת"ו, ח' סיון תש"מ. מונסי.

אחרי דרך מבוא הברכה והשלום בידידות רבה.

ביחד עם תרומתכם לצדקה למען מפעלות החסד של יד עזרה, שמעתי משאלת לבבכם להפקד בזש"ק.

..שהשי"ת יקשיב לתפלותינו ברחמים, ויפקוד אתכם בזש"ק במהרה דידן מתוך רוב נחת והרחבת הדעת אכ"י"ר.

איש שם על לב. לכך משמשים היסורים ככלי מעורר את הישנים מתרדמתם כדי להפציע את שחר גאולתן של ישראל, על ידי שאנו מבררים כי הכל ממנו יתברך שמו. ובכח האמונה הזאת נצא מן הגלות ונזכה לפדות

נפשנו אמן כן יהי רצון.

אני מאחל לכם ברכות נאמנות ונזכה לשמוע ממכם בשורות טובות.

ברגשי כבוד רב...

ב"ה, ירושלים ת"ו, סיון תש"מ.

ישאו הרי ציון וירושלים שלומים ברקלין נ.י.

עבדיו הנביאים ויוחש פדות נפשנו ותתנוצץ אור הגאולה השלמה.

והיסוד של ההתעוררות דלתתא הוא שיתעורר אצל עם ישראל הרצון השלם וההשתוקקות עד כלות הנפש להגאל. וכל הצער והמכאובים של כלל ישראל הוא כדי שנגיע להשתוקקות הזאת. ואין איש אתנו יודע עד כמה מחכים למעלה לעת הרצון הזה מחמת מיעוט ההשגה ומחמת המסך המבדיל ביננו לבין הקדושה כי אין אנו מפקירים עצמנו למענה. וכל הפקריותנו היא למען טבענו שהננו קרובים אליה יותר והגלות מתארכת עד אין קץ, ה' ירחם.

אחרי מבוא דרך הברכה והשלום באה"ר ובכבוד הראוי ליראי ה'.

לנכון קיבלתי יקרת אגרתו בצירוף פרי עטו לברכה שנבע מעומק לבו למען הרבות פעלים, וכן בקשתו להזכירו בתפילות, ואמנם מע"כ חקוק תמיד על לוח לבנו להזכירו בתפילת הרבים עם החברים אצל המקומות הקדושים והשי"ת יאזין לתפילותנו ויקבלם ברצון להפתח מעייני הישועה לכלל ולפרט, אכ"ר.

אבל אין לנו להתיימש, כי דווקא זמננו, הוא הזמן המסוגל ביותר להתחזקות אמתית, וכל אחד יעורר את עצמו וגם את רעהו עד שזה ידבק את כלל ישראל עד שיערה ה' רוח עלינו ממרום ויקבץ נדחנו מארבע כנפות הארץ, ויבוא לציון גואל ברנה במהרה בימנו, אכ"ר.

ועתה, אין לנו לבקש אלא את שורש האחדות של כלל ישראל שכולנו נתאחד באחדות אמתית שזהו ההתעוררות דלתתא הנכספת ושאינה יכולה לבוא אלא על ידי הכנעתנו המוחלטת ושליומת הביטול בבחינת חוצפא כלפי שמיא מהניא (סנהדרין קה.). היינו שאנו מבררין של ידי כך שאין לנו שום אחיזה עצמית של הפירוד, אלא שבים אל השורש של יסוד חיותנו וקיומנו שהוא - חיותו של השי"ת, וכל מהותנו היא הבחירה להתחזק לראות נכוחה מך ערכנו דלותנו ושפלותנו, ותו לא. או אז יפתחו שערי הרחמים לרווחה להשפיע את השפע הרב שהובטח לנו על ידי

אני שולח איחולים טובים למע"כ ויראה ברכה בעמלו ויפוצו מעיינותיו חוצה מתוך נחת והרחבת הדעת ונזכה לשמוע ממנו תמיד בשורות טובות.

ביקרא דאורייתא דוש"ט כל הימים.

המשך פציצים יקרים

ולמען תספר באזני בנך ובן בנך... וידעתם כי אני ה' (י, ב) דרשו חז"ל (ב"מ פה) אר"י כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובן בנו ת"ח אין תורה פוסקת מזרעו לעולם, וזהו כשתספר באזני בנך ובן בנך שלשה דורות אז לא תפסק האמונה מכם, וידעתם כי אני ה' היינו שתמשך שלשלת האמונה. (כלי חמדה)

שלח עמי ויעבדני (י, ג) שלש לשונות מצינו במקרא לגבי היוצאים ממצרים, משה אמר שלח עמי, העם כמו שהוא אפילו הריקנים שבו, פרעה אמר לכו נא הגברים סמל של חוזק ועבדי פרעה אמרו אנשים בעלי ערך, (אנשים בגימטריה גדולים עם קטנים).

כי טרם תיראון מפני ה' אלקים (י, ד) ממה שכתוב ה' אלקים למדו שבמכת ברד השתתפו מדת הדין עם מדת הרחמים, לפי שהפשתה והשעורה שאינם כל כך הכרחיים נוכחת אבל החיטה והכוסמת שחיי אדם תלויים בהם לא נוכח. (שו"ת מהרש"ם)

בנערינו ובזקנינו נלך (י, ט) חייבים אנו לקחת אתנו את נערינו משום כי חג ה' לנו, כי כיצד יתכן חג ויום טוב אם נשאיר את ילדינו בנכר? חג כזה מושבת הוא.

בנערינו ובזקנינו נלך (י, ט) כמו בנערינו כך בזקנינו לפי הנהגותינו בשנות הנעורים ככה נהיה בשנות הזקנה, בזקנה יש אמנם מעלה וברכה אבל כל כולה קשורה ואחוזה בנעורים כנר בשלהבת, וזהו אשר ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו. (רבי משה מקונינין)

לכו נא הגברים ועבדו את ה' (י, יא) פרעה כבר היה מוכן להסכים כי המבוגרים יצאו ממצרים בלבד להשאיר לו את הילדים כי אם הדור הצעיר יישאר אצל פרעה לא יהיה קיום לעם ישראל, תגובת משה בנערינו ובזקנינו נלך, הנוער חייב ללכת אתנו יחד עם הדור הקשיש או יכולת עבודת ה' תהיה מושלמת. (מן הדרוש נעם אלימלך)

ולא נשאר ארבה אחד (י, יב) פרעה ביקש שיסיר ממנו רק את הארבה שהם עדיין חים כי היא מביאה רעב ומות כמש"כ ויסר מעלי רק את המות הזה, אבל המתים יכולים להשאיר על מנת שיאכלו אותם אבל הקב"ה לא מילא את בקשתו שאף המליחים שמלחו מהם נשא אותם הרוח. (אמרות טהורות)

ויהי חשך (י, כא) איתא במדרש עה"פ (תהלים קה) שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו, המלאכים הסכימו שהמצרים ילקו בחשך, והטעם כי במכת חשך מתו רשעי בני ישראל ועי"ז פסק הקטרוג של הללו עובדי ע"ז לכן הסכימו כאחד. (הרב טורק מקושנא)

ויהי בשלח פרעה את העם (י"ג, י"ז) 'ויהי' לשון צער הוא (מגילה י) לפיכך אמר לשון צער בעת גאולתן של ישראל, כי אחר כל הנסים והנפלאות שעשה ה' לישראל בהוציאם ממצרים עוד היו אומרים "בשלח פרעה את העם" שפרעה שלח את העם ולא יד ה' עשתה זאת!.

ויסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף (י"ג, י"ח) כיון שמחשבת העם היתה שפרעה שלח את העם ולכן ויסב אלקים את העם דרך המדבר כי בראותם נסי קריעת ים סוף או 'עמך ראו היר הגדולה ויראו', והיינו ויאמינו בה' ובמשה עבדו כי רק אז באו לאמונה האמיתית. (ממעיונות הלוי להגר"ש וואנר זצ"ל)

ואמר פרעה לבני ישראל נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר (י"ד, ג) מפני שנבוכים הם בארציות בשביל זה סגר עליהם הדיבור שאינם יכולים לדבר דיבור הגון לפני הקב"ה. (אור המאיר)

ופרעה הקריב (י"ד, י) מד"ר: הקריב את ישראל לאביהם שבשמים, כשחולקין על האדם רודפין אותו והוא בורח בכל פעם להשי"ת אזי כל מה שחולקין עליו יותר מקרבין אותו יותר להשי"ת כי השי"ת בכל מקום בבחינת אם אסק שמים שם אתה. וזה שדרשו חז"ל ופרעה הקריב שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים. (לקוטי מוה"ר זן)

ינו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

